BROMARVIN LÅNGTRÄSK-KILENIN RANTA-ASEMAKAAVA ALUEEN LUONTOARVOJEN PERUSSELVITYS 2025-2026

Suomen Luontotieto Oy 8/2026
Jyrki Matikainen

Suomen Luontotieto Oy

Sisältö

1. Johdanto 3
2. Tutkimusalue 3
3. Aineisto ja käytetyt menetelmät 3
4. Tulokset 4
   4.1 Alueen kasvillisuus ja luontotyypit 4
   4.2 Liito-oravaselvitys 6
      4.2.1 Johdanto 6
      4.2.2 Aineisto ja menetelmät 6
      4.2.3 Tulokset 6
5. Yhteenveto 7
6. Lähteet ja kirjallisuus 8
7. Liitteet 9

1. Johdanto

Sten Öhman tilasi syksyllä 2025 Suomen Luontotieto Oy:ltä Raaseporin Bromarvin alueella sijaitsevan Långträsk-Kilenin ranta-asemakaava-alueen luontoarvojen perusselvityksen. Selvitys kuuluu hankkeen ympäristösuunnitteluun ja ympäristövaikutuksiin liittyviin perusselvityksiin. Tehtävän yhteyshenkilönä on tilaajan puolella toiminut kaavoittaja Sten Öhman ja Suomen Luontotieto Oy:ssä Jyrki Matikainen.

2.Tutkimusalue

Suunniteltu ranta-asemakaava alue sijaitsee Raaseporin Bromarvin taajaman pohjoispuolella, Långträsk nimisen järven länsirannalla (karttaliite 1). Ranta-asemakaava alue käsittää kiinteistön Kilen 710-550-1-7 alueen. Kaava-alueen pinta-ala on 2,9 hehtaaria ja rantaviivan pituus 230 metriä. Alueella on vanha vapaa-ajanasunto, mutta muuten koko alue on talousmetsänä hoidettua metsää. Alueen rannanpuoleinen osuus on hakattu siemenpuuasentoon muutamia vuosia sitten ja alueen länsireunan nuori kalliometsäkuvio on harvennettu samaa aikaan.

Luonnonmaantieteellisessä aluejaossa alue kuuluu hemiboreaaliseen vyöhykkeeseen, jota myös tammivyöhykkeeksi kutsutaan. Tälle alueelle tyypillisiä luontotyyppejä ovat jalopuu- ja pähkinälehdot sekä runsaslajiset tuoreet niityt. Jalopuulehtoja tai niittyjä ei tutkimusalueella esiinny.

3. Aineisto ja käytetyt menetelmät

Tutkimusalueelta (karttaliite 1) selvitettiin Luonnonsuojelulain tarkoittamat suojeltavat luontotyypit (Luonnonsuojelulaki 2023/9/64§), Metsälain tarkoittamat erityisen tärkeät elinympäristöt (1996/1093, 10§) ja Vesilain (Vesilaki 587/2011) suojelemat pienvesikohteet, kuten lähteet ja purot. Selvitys sisälsi myös uhanalaisia tai silmälläpidettäviä luontotyyppejä (Kontula ym. 2018) koskevan tarkastelun. Alueelta tehtiin myös jätöshavaintoihin perustuva liito-oravasel-

Yleiskuva alueen keskiosasta

vitys. Alueelta ei tehty pesimälinnustoselvitystä, koska koko rakentamaton osa kaava-alueesta on hakattu siemenpuuasentoon ja ympäristön perusteella uhanalaisen linnuston esiintyminen on alueella epätodennäköistä.

Ennen maastoinventointia selvitettiin, onko alueelta olemassa aiemmin julkaistua luontotietoa. Laji.fi sivustolla ei ole alueelta ilmoitettuja havaintoja. Långträsketin pohjoisosasta on tehty viitasammakkoselvitys keväällä 2023 osana laajempaa ranta-asemakaavaselvitystä (Suomen Luontotieto Oy 15/2023). Tällöin ei alueella havaittu kutevia viitasammakoita.

Alueelle tehtiin maastokäynnit 2.10.2025 ja 8.4.2026. Selvityksen maastotöistä vastasi ja raportin kirjoitti FM, biologi Jyrki Matikainen Suomen Luontotieto Oy:stä. Raportin taittoi Eija Rauhala.

4. Tulokset

4.1 Alueen kasvillisuus ja luontotyypit

Trollsjövägenin länsipuolelle jäävä kaava-alueen osa on nuorta kalliomännikköä, joka on harvennettu muutamia vuosia sitten. Puusto on noin 8-metristä ja tasaikäistä ja tasakokoista. Pensaskerroksen lajistoon kuuluu yhdessä kohdin kasvanut virpapaju (Salix aurita). Alueella on pieniä, poronjäkälien (Cladonia) peittämiä avokalliolaikkuja, jossa ei esiinny kallioketojen putkilokasvilajistoa. Lahopuuta on alueella vain hakkuutähteiden muodossa.

Valtaosa alueesta on siemenpuuasentoon hakattua karua ja osin kallioista mäntykangasta. Alue on hakattu hyvin harvaksi ja säästöpuiksi on jätetty kookkaita mäntyjä (Pinus sylvestris) ja rauduskoivuja (Betula pendula). Niukka pensaskerros koostuu puiden taimista ja yksittäisistä katajista (Juniperus communis). Metsätyyppi on alueella karua kanervatyypin kangasta, jossa aluskasvillisuuden valtalajiston muodostavat kanerva (Calluna vulgaris), puolukka (Vaccinium vitis-idaea) ja metsälauha (Deschampsia flexuosa). Alueella on muutama kosteapohjaisempi painanne, jossa aluskasvillisuuden lajistoon kuuluu mustikka (Vaccinium myrtillus), juolukka (Vaccinium uliginosum) ja jokapaikansara (Carex nigra). Lahopuuta on alueella hakkuutähteiden ja muutaman tuulenkaadon muodossa. Rannan lähellä metsätyyppi vaihettuu hieman reheväkasvuisemmaksi mustikkatyypin kankaaksi, jossa aluskasvillisuuden

Rannanpuolella kasvillisuus on hieman rehevämpää

valtalajistoon kuuluu mustikan lisäksi myös sananjalka (Pteridium aquilinum) ja metsäkastikka (Calamagrostis arundinacea).

Rantaviiva on alueella melko kapea, mutta rannan keskivaiheilla on pieni lahdelma, jonka pohjukassa on hyvin kapea saravaltainen rantaluhta. Luhdan reunalla kasvaa yksittäisiä tervaleppiä (Alnus glutinosa) ja rauduskoivuja. Sarareunuksen putkilokasvilajistoon kuuluu pullosara (Carex rostrata), viiltosara (Carex acuta), jokapaikansara ja rantakukka (Lythrum salicaria). Kelluslehtisistä rannan edustalla kasvaa ulpukkaa (Nuphar lutea).

Rantaa reunustaa kapea sarareunus

Rantaviivassa kasvaa muutamia tervaleppiä

4.2 Liito-oravaselvitys

4.2.1 Johdanto

Liito-orava (Pteromys volans) kuuluu EU:n Luontodirektiivin liitteen IV lajeihin ja on siten erityisesti suojeltu laji koko EU:n alueella. Kansallisessa uhanalaisluokituksessa (Hyvärinen ym. 2019) laji kuuluu luokkaan vaarantuneet (VU). Suomen liito-oravapopulaation kokoa on vaikea tarkasti selvittää, mutta seurantatutkimusten perusteella laji näyttää taantuneen viimeisen vuosikymmenen aikana jopa 30 %. Liito-oravan suojelustatus on vahva, sillä Luontodirektiivin 12 artiklan I kohta edellyttää, että lajin lisääntymis- tai levähdyspaikkoja ei hävitetä eikä heikennetä. Alueellinen ympäristökeskus voi kuitenkin myöntää poikkeusluvan, mikäli lajin suojelutaso säilyy suotuisana.

4.2.2 Aineisto ja menetelmät

Tutkimusalueelta tehty liito-oravaselvitys toteutettiin jätöshavainnointimenetelmää käyttäen. Inventoinnissa liito-oravan keltaisia jätöksiä haettiin lajin mahdollisten oleskelu- ja ruokailupuiden tyviltä ja oksien alta 8.4.2026 tehdyllä maastokäynnillä. Talvijätösten havaitsemiseen olosuhteet olivat hyvät, sillä kasvukausi ei ollut vielä alkanut ja puiden tyvet olivat hyvin havainnoitavissa. Jätöshavaintojen lisäksi alueelta etsittiin mahdollisia pesä- ja päivälepokoloja. Alueelta tutkittiin suurikokoisempien puiden tyvet liito-oravan jätösten löytämiseksi. Tutkimusalueelta tai sen lähistöltä ei ole julkaistuja liito-oravahavaintoja.

4.2.3 Tulokset

Alueelta ei löytynyt merkkejä liito-oravan esiintymisestä, eikä alueella ole lajille sopivaa elinympäristöä.

Alueelta ei tehty liito-orava havaintoja

5. Yhteenveto

Suunnitellulla ranta-asemakaava alueella ei ole Luonnonsuojelulain 64 § mukaisia suojeltavia luontotyyppejä. Metsäkeskuksen avoimessa paikkatietoaineistossa alueelta ei ole rajattu Metsälain 10 § mukaisia erityisen arvokkaita elinympäristöjä, eikä niitä havaittu myöskään selvityksen aikana. Vesilain mukaisia suojeltavia kohteita ei alueella ole. Luonnontilaisia lampia tai edes kausikosteita notkelmia ei alueella ole. Uhanalaisia luontotyyppejä ei alueella esiinny. Vanhojen metsien kuvioita ei alueella ole, ja koko alue on hakattu siemenpuuasentoon tai harvennettu muutamia vuosia sitten. Uhanalaista tai edes vaateliasta putkilokasvilajistoa ei alueelta löytynyt. Vieraslajeja (putkilokasvit) ei alueella havaittu. Alueella ei esiinny liito-oravia, eikä alueella ole lajille sopivaa elinympäristöä. Viitasammakoille sopivia suojaisia kutupaikkoja ei alueella ole. Lepakoille talvehtimispaikoiksi sopivia louhikoita tai vanhoja maakellareita ei alueella ole.

Nuorta kalliomännikköä alueen länsiosassa

6. Lähteet ja kirjallisuus

Airaksinen, O. & Karttunen, K. 2001: Natura 2000 -luontotyyppiopas. Ympäristöopas 46, 2. korj. painos, Suomen ympäristökeskus, Helsinki.

Geologian tutkimuskeskus GTK 2018. Maaperäkartta 1:20000/1:50 000 ja kallioperäkartta 1:200 000. http://gtkdata.gtk.fi/Maankamara.

Hanski, I. K., Henttonen, H., Liukko, U.-M., Meriluoto, M. & Mäkelä, A. (toim.) 2001: Liito oravan (Pteromys volans) biologia ja suojelu Suomessa. – Suomen ympäristö 459. Hanski, I. K.,

Matikainen, J. 2023: Raaseporin Bromarvin Kårbölen ranta-asemakaava hankkeen liito-orava- ja viitasammakkoselvitykset 2023. Suomen Luontotieto Oy 15/2023

Mönkkönen, M., Reunanen, P. & Stevens, P. 2000: Ecology of the Eurasian Flying Squirrel (Pteromys volans) in Finland. – Kirjassa: Goldingay, R. & Schebe, J. (toim.), Biology of Gliding Mammals. Filander Verlag, Fürth

Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019. Suomenlajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s.

Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). 2018. Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luontotyyppien punainen kirja – Osa 1: Tulokset ja arvioinnin perusteet. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018. 388 s

Kontula, T. & Raunio, A. (toim.). 2018. Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018. Luonto tyyppien punainen kirja – Osa 2: luontotyyppien kuvaukset. Suomen ympäristökeskus ja ympäristöministeriö, Helsinki. Suomen ympäristö 5/2018. 925 s.

Laaka-Lindberg, S., Anttila, S. ja Syrjänen, K. (toim.). 2009. Suomen uhanalaiset sammalet. Suomen ympäristökeskus, Helsinki. Ympäristöopas. 347 s.

Meriluoto, M. & Soininen, T. 1998: Metsäluonnon arvokkaat elinympäristöt. Metsälehtikustannus. Tapio. Hämeenlinna.

Mossberg, B. & Stenberg, L. 2005: Suuri pohjolan kasvio. Tammi. Helsinki.

Mäkelä, K & Salo, P. 2023. Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 43. 2023 2. korjattu painos.

Nieminen, M. & Ahola, A. (toim.) 2017: Euroopan unionin luontodirektiivin liitteen IV lajien (pl. lepakot) esittelyt. – Suomen ympäristö 1/2017: 1–278.

Raunio, A., Schulman, A. & Kontula, T. (toim.). 2008. Suomen luontotyyppien uhanalaisuus. Suomen ympäristökeskus, Helsinki. Suomen ympäristö 8/2008. Osat 1 ja 2. 264 + 572 s.

Ryttäri, T. & Kettunen, T. 1997: Uhanalaiset kasvimme. – Suomen Ympäristökeskus. Kirjayhtymä Oy. Helsinki.

Ryttäri, T, Kalliovirta. M, & Lampinen.R. 2012 (toim.). Suomen uhanalaiset kasvit. Tammi, Helsinki

Sierla L., Lammi, E., Mannila, J. ja Nironen, M. 2004. Direktiivilajien huomioon ottaminen suunnittelussa. Suomen ympäristö -sarja, nro 742. Ympäristöministeriö, Helsinki 2004. 113 s.

Söderman, T. 2003: Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi – kaavoituksessa, YVA-menettelyssä ja Natura -arvioinnissa. Ympäristöopas 109. Suomen ympäristökeskus.

Valtion ympäristöhallinnon ympäristötietojärjestelmä.

www.karttapaikka.fi

www.laji.fi

7. Liitteet

Karttaliite 1. Tutkimusalue

